

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

10 жовтня 2018 р.

Київ

№ 540-р

Про визнання підтримки
суб'єктів господарювання, зазначеної
у повідомленні, такою, що не є державною
допомогою відповідно до Закону

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 04.10.2018 № 500-01/3775-п, повідомлення про нову державну допомогу (далі – Повідомлення), надіслане листом Мукачівської міської ради від 22.06.2018 № 441/01-32 (вх. № 317-ПДД від 26.06.2018), яке було подано за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631 (далі – Порядок 2-рп), та лист з додатковою інформацією від 16.08.2018 № 01-32/6778 (вх. № 694-ПДД від 20.08.2018) (далі – Додатковий лист),

ВСТАНОВИВ:

1. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

1.1. НАДАВАЧ ПІДТРИМКИ

- (1) Мукачівська міська рада (пл. Духновича Олександра, 2, м. Мукачеве, Закарпатська обл., 89600, ідентифікаційний код юридичної особи 41242244).

1.2. ОТРИМУВАЧ ПІДТРИМКИ

- (2) Юридичні та фізичні особи (резиденти і нерезиденти).

1.3. МЕТА (ЦІЛЬ) ПІДТРИМКИ

- (3) Метою (ціллю) підтримки є створення сприятливих умов для економічного та соціального розвитку м. Мукачева.

1.4. ОЧІКУВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

- (4) Встановлення на оптимальному рівні ставок земельного податку, які забезпечать розвиток суб'єктів господарювання міста за рахунок зменшення податкового

тиску та не призведуть до зростання податкового боргу по зобов'язаннях до бюджету міста.

1.5. ФОРМА ПІДТРИМКИ

- (5) Встановлення ставок податків.
- (6) Пільги зі сплати земельного податку.

1.6. ПІДСТАВА ДЛЯ НАДАННЯ ПІДТРИМКИ

- (7) Податковий кодекс України (далі – Кодекс).
- (8) Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».
- (9) Постанова Кабінету Міністрів України від 24.05.2017 № 483 «Про затвердження форм типових рішень про встановлення ставок та пільг із плати земельного податку та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки»
- (10) Проект рішення Мукачівської міської ради «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території м. Мукачева на 2019 рік» (далі – Проект рішення).

1.7. ТРИВАЛІСТЬ ПІДТРИМКИ

- (11) 01.01.2019 – 31.12.2019.

2. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПРОГРАМИ

- (12) Відповідно до інформації, наданої до Повідомлення:
встановлення на оптимальному рівні ставок земельного податку, які забезпечать розвиток суб'єктів господарювання міста за рахунок зменшення податкового тиску та не призведуть до зростання податкового боргу по зобов'язаннях до бюджету міста.
Не передбачається зміна розміру ставок податків на наступні бюджетні періоди з метою забезпечення стабільності податкового навантаження суб'єктів господарювання.
Середня ставка земельного податку на землю складе 7 % граничного розміру, встановленого Кодексом.
- (13) Відповідно до проекту рішення Мукачівської міської ради передбачені ставки земельного податку по видам цільового призначення земель за Класифікацією видів цільового призначення земель, затвердженою наказом Державного комітету України із земельних ресурсів від 23.07.2010 № 548.
- (14) Ставки земельного податку встановлюються відповідно до цільового призначення земель, передбаченого Класифікатором видів цільового призначення земель для невизначеного кола осіб.
- (15) Пільги для фізичних та юридичних осіб, надані відповідно до пункту 284.1 статті 284 Кодексу, поширюються на органи місцевого самоврядування, комунальні підприємства, комунальні організації (установи, заклади), засновником яких є Мукачівська міська рада, органи державної влади, державні організації (установи, заклади) – становить 100 відсотків суми податкового зобов'язання за рік.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

3.1. Ознаки державної допомоги

- (16) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (17) Державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

3.2. Податкові пільги як об'єкт державної допомоги

- (18) Відповідно до статті 140 Конституції України, місцеве самоврядування є правом територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста - самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України. Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи.
- (19) Статтею 143 Конституції України встановлено, що територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування управляють майном, що є в комунальній власності; затверджують програми соціально-економічного та культурного розвитку і контролюють їх виконання; затверджують бюджети відповідних адміністративно-територіальних одиниць і контролюють їх виконання; встановлюють місцеві податки і збори відповідно до закону; забезпечують проведення місцевих референдумів та реалізацію їх результатів; утворюють, реорганізують та ліквідовують комунальні підприємства, організації і установи, а також здійснюють контроль за їх діяльністю; вирішують інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції.
- (20) Згідно з статтею 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.
- (21) Статтею 1 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що територіальна громада - жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно-територіальними одиницями, або добровільне об'єднання жителів кількох сіл, що мають єдиний адміністративний центр.
- (22) Відповідно до пункту 24 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключною компетенцією сільських, селищних, міських рад є встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України.
- (23) Статтею 63 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що доходи місцевих бюджетів формуються за рахунок власних, визначених законом, джерел та закріплених у встановленому законом порядку загальнодержавних податків, зборів та інших обов'язкових платежів.

- (24) Відповідно до статті 8 Кодексу, в Україні встановлюються загальнодержавні та місцеві податки та збори. До загальнодержавних належать податки та збори, що встановлені Кодексом і є обов'язковими до сплати на усій території України, крім випадків, передбачених Кодексом.
- (25) До місцевих належать податки та збори, що встановлені відповідно до переліку і в межах граничних розмірів ставок, визначених Кодексом, рішеннями сільських, селищних, міських рад та рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, у межах їх повноважень, і є обов'язковими до сплати на території відповідних територіальних громад.
- (26) Відповідно до підпункту 12.3.7. пункту 12.3 статті 12 Кодексу не дозволяється сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів.
- (27) Відповідно до пункту 284.1 статті 284 Кодексу, зокрема, органи місцевого самоврядування встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території.
- (28) Згідно із статтею 264 Угоди про асоціацію Сторони домовились, що вони застосовуватимуть положення Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Союзу.
- (29) Відповідно до частини першої статті 107 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – ДФЄС), якщо в Договорах не обумовлено інакше, допомога, яку в будь-якій формі надає держава-член або яку надано за рахунок державних ресурсів, що спотворює або загрожує спотворити конкуренцію, надаючи переваги певним суб'єктам господарювання або виробництву певних товарів, є несумісною з внутрішнім ринком тією мірою, якою вона впливає на торгівлю між державами-членами.
- (30) Відповідно до Повідомлення Європейської Комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – Повідомлення Європейської Комісії) щодо фіксованих ставок податків для певних видів діяльності, встановлено наступне.
Застосування окремих положень, які не містять елементів дискреційного характеру, наприклад, щодо розрахунку податку на прибуток за фіксованою ставкою, може виправдовуватися характером та загальною концепцією системи оподаткування, якщо такі положення розроблені з урахуванням специфічних вимог бухгалтерського обліку або ролі земельних активів у певних галузях.
- (31) У таких випадках зазначені положення не мають вибіркового характеру за умови дотримання таких умов:
- фіксовані ставки застосовуються з метою запобігання диспропорційному адміністративному навантаженню на деякі типи суб'єктів господарювання, з огляду на їх розмір або сферу діяльності (наприклад, на компанії в галузі сільського господарства або рибництва);
 - встановлення фіксованих ставок для певних суб'єктів господарювання загалом не виражається у зменшенні податкового навантаження на таких суб'єктів порівняно з іншими суб'єктами господарювання та не надає переваг жодній категорії таких суб'єктів.

- (32) Згідно з пунктом 174 Повідомлення Європейської Комісії, податкові рішення надають вибіркові переваги для своїх адресатів, зокрема, коли:
- відповідне рішення про встановлення ставки податку неправильно застосовує національне податкове законодавство, і це призводить до зменшення суми податку;
 - рішення не доступне підприємствам, що мають аналогічну юридичну та фактичну ситуацію; або
 - орган надає більш «сприятливий» режим оподаткування порівняно з іншими платниками податків у аналогічному фактичному та юридичному становищі.
- (33) У розумінні статті 107 (1) ДФЄС перевагою вважається будь-яка економічна вигода, яка була б недоступною для суб'єкта господарювання за звичайних ринкових умов, тобто за відсутності втручання держави. Отже, не всі заходи, які сприяють суб'єктам господарювання, вважатимуться заходом державної допомоги, а тільки ті, що вибірково надають переваги окремим суб'єктам господарювання або категоріям суб'єктів господарювання чи окремим галузям економіки.
- (34) Матеріальна вибірковість заходу передбачає, що він поширюється лише на окремі суб'єкти господарювання (їх групи) або окремі галузі економіки певної держави-члена.
- (35) Заходи загального застосування, що не надають переваг лише окремим суб'єктам господарювання або окремим товарам, не підпадають під дію статті 107 (1) ДФЄС.
- (36) Відповідно до статті 1 Закону, державна підтримка вважається державною допомогою, якщо така підтримка, крім відповідності іншим умовам, спотворює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

4. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

- (37) Статтею 274 Кодексу визначено, що:
- ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування - не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки;
 - ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності).
- (38) Відповідно до Проекту рішення Мукачівської міською радою ставки земельного податку встановлено відповідно до Кодексу та постанови Кабінету Міністрів України від 24.05.2017 № 483 «Про затвердження форм типових рішень про встановлення ставок та пільг із плати земельного податку та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки» у розмірі від 0,03 до 3% (максимально можлива 3%); ставки орендної плати за користування земельними ділянками — у межах від 3 до 12% від грошової оцінки землі (максимально можлива 12%) і залежать від призначення землі та не мають індивідуального характеру для окремих суб'єктів господарювання.
- (39) Проектом рішення встановлено категорії осіб, які звільняються від сплати земельного податку, а саме: органи місцевого самоврядування, комунальні підприємства, комунальні організації (установи, заклади), засновником яких є

Мукачівська міська рада, органи державної влади, державні організації (установи, заклади).

- (40) Таким чином, встановлення Проектом рішення **ставок земельного податку** відповідає Кодексу та не надає переваг суб'єктам господарювання і не містить вибіркового характеру, отже, зазначений захід **не є державною допомогою** відповідно до статті 1 Закону.
- (41) Однак, встановлення пільг із сплати земельного податку може містити ознаки вибіркової та надання переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності, отже зазначений захід має ознаки державної допомоги.
- (42) На підставі вищенаведеного, а також інформації та документів, наданих у Повідомленні, встановлено, що в Комітеті відсутня інформація, яка необхідна для всебічного та об'єктивного розгляду допустимості державної допомоги, зокрема:
- повний перелік суб'єктів господарювання, що звільняються від сплати земельного податку;
 - перелік конкурентів суб'єктів господарювання, що звільняються від сплати земельного податку;
 - чи має така державна допомога стимулюючий ефект;
 - чи обмежені негативні наслідки такої допомоги та інше.
- (43) Отже, враховуючи вищенаведене та беручи до уваги відсутність повної, всебічної та ґрунтовної інформації та документів, необхідних для розгляду **державної допомоги у формі встановлення пільги із сплати земельного податку, є необхідність у проведенні поглибленого аналізу** допустимості державної допомоги для конкуренції відповідно до Закону. Таким чином, зазначене питання буде виділено в окреме провадження.
- (44) Встановлення місцевих податків та зборів органами місцевого самоврядування здійснюється згідно з нормами чинного Податкового кодексу України, який було прийнято Верховною Радою України 02.12.2010 року.
- (45) Відповідно до Прикінцевих та перехідних положень Закону усі надавачі державної допомоги протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом зобов'язані подати Уповноваженому органу повідомлення про програми підтримки суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, які існували на день набрання чинності Законом. Чинна державна допомога, що існувала на день набрання чинності цим Законом, яка відповідно до рішення Уповноваженого органу визнана недопустимою для конкуренції, має бути приведена у відповідність із цим Законом у строк, визначений Уповноваженим органом, але не більш як протягом п'яти років з дня набрання чинності цим Законом.
- (46) Відтак, встановлення органами місцевого самоврядування місцевих податків та зборів є чинними програмами підтримки суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, які існувала на день набрання чинності Законом, а отже, у разі приведення норм Податкового кодексу України у відповідність до вимог Закону та положень *acquis* ЄС, рішення органів місцевого самоврядування щодо встановлення місцевих податків та зборів мають бути приведені у відповідність до Податкового кодексу України.
- Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 4 березня 2017 року № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 4 квітня 2016 року за

№ 501/28631, на підставі інформації, наданої Мукачівською міською радою, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка (фінансування), яка буде надаватися Мукачівською міською радою відповідно до проекту рішення Мукачівської міської ради «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території м. Мукачева на 2019 рік» у частині встановлення ставки земельного податку в межах Податкового кодексу України, не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ